

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 151. — ŠTEV. 151.

NEW YORK, FRIDAY, JUNE 27, 1924. — PETEK, 27. JUNIJA 1924.

VOLUME XXXII. — LETNIK XXXII.

HERRIOTOVE PONUDBE NEMŠKI VLADI

Herriot bo ponudil Nemčiji medsebojno jamstveno pogodbo. — Francoski ministrski predsednik je povedal poročevalcu, da upa ozdraviti in zaceliti staro rano na telesu Evrope. — Načrt obeh ministrskih predsednikov. — Sedanji mir je šele v razvojnem stanju. — Herriot je oprostil politične jetnike v Porenju in Porurju.

Poroča Norman Angell.

London, Anglija, 26. junija. — Po važnih pogovorih, ki sta jih imela ministrski predsednika Herriot in MacDonald sem imel eno uro trajajoč pogovor s Herriotom. Ta pogovor je postal kmalu neformalen in celo intimen.

Nekaj opravka s tem je moralo imeti dejstvo, da je kadil svojo pipo, pil kavo ter razpravljaval o nekaterih svojih knjigah, katere je v resnici čital ter lahko razpravljaval o njih.

Se vedno sem pod vplivom presenečenja, vsled tega pogovora in velikega upanja, ki je bilo vzbujeno v meni po petih letih neprestanega pesimizma.

Če bosta ta dva moža, namreč Herriot in MacDonald živela — v političnem smislu, bosta otvorila novo poglavje v zgodovini Evrope.

Herriot sem obiskal s precejšnjim dvomom v svojem sreču. Francoski državnik, v preteklosti so kazali tako velikansko zmožnost, da kombinirajo širokoustne fraze glede Francije in Evrope, Francije in civilizacije, Francije in človeštva, s tako ozkosrčno nacionalistično in nazadnjaško politiko, da sem se bal, da ne more imeti nobeno splošno ugotovilo posebnega pomena. Vedel sem, da je v sedanji nestalnosti stvari vsaka razprava glede podrobnosti izključena.

Francoski ministrski predstnik je najprvo pohvalil svojega angleškega tovariša ter rekel:

"Kakor hitro sem se sestal z njim, sem čutil, da je to mož, s katerim lahko delam. Fraze glede moralnega sodelovanja z njim, kot sporočene časopisju, niso pomenjale le diplomatičnih dvorljivosti."

Herriot me je opomnil, da je bil tudi on v letih pred vojno pacifistični član pacifistične organizacije.

"Spoznavam," je rekel, "kaj pomenja vojna za Francijo in kaj bi pomenjala nadaljna vojna. Kljub temu pa je mir v sedanjem času dete v zibelki. Kako ga hočemo rediti in vzgojiti? Abstraktne teorije tega ne bodo storile."

Nekaj časa je govoril Herriot kot kak nacionalist, ko je rekel, da upa, da je bila to zadnja invazija Francije. Rekel je:

"Težko je biti filozofski, če čutite na prsih ostrino bodalca. Kljub temu pa sem pripravljen pokopati stare soyažnosti, če nas bo to dovedlo k boljšim časom."

"Moje prvo dejanje, ko sem dobil silo v roke, je bilo oprostiti jetnike v Ruhru in Porenjski ter dovoliti povratek številnim izgnanim, a nemško časopisje je komaj omenilo to dejanje, ki ni bilo brez težkoč."

Po kratkim omenitvi nerodnosti nemške diplomacije, je nadaljeval:

"Predstavljajmo si polžaj v zvezi z glavnim dejstvom francosko-nemškega spora. Znana vam je zgodovina našega iskanja varnosti te ali one vrste. Pri uravnavi se nam je obljubilo angleško-ameriško jamstvo. Na temelju te obljube smo opustili zahteve, katere so številni v Franciji smatrali kot bolj gotovo varnostna sredstva."

"Dobro veste, kaj se je zgodilo. Nočem se pečati s tem. Mi nismo dobili tega jamstva."

"Sedaj pa hočemo, da postane Nemčija ne le član lige narodov, temveč da jo vključimo tudi v pogodbo glede medsebojnih jamstev v slučaju, da bi bila pripravljena prevzeti vse s tem zvezane obilgacije."

"Moje ugotovilo vas mogoče preseneča, a imam nekaj, kar vas bo še bolj presenetilo. General Nollet, ki je sicer vojak po poklicu, je pripravljen vztrajati pri principu, da se vključi Nemčijo v ta dogovor glede jamstev."

Herriot je brez dvoma zapazil moj neverni pogled, se nasmehnil ter potegnil iz žepa majhen listič.

"Tu stoji zapisane glavne točke, glede katerih sem razpravljaval z generalom na poti iz Pariza v Calais, predno sem se napotil v London."

VELIKANSKA POVODENJ V RUSIJI

Leningrad, Rusija, 26. junija. — V Ladoga okraju je nastala velikanska povodenj, ki je uničila nad šestdeset vasi.

Voda je narasla za 16 čevljev ter povzročila silno škodo.

AMERIŠKIM POTNIKOM SE NA MORJU DOBRO GODI.

London, Anglija, 24. junija. — Uradniki parobrodskih družb pravijo, da na ladjah, ki vozijo med Ameriko in Anglijo ter obratno, večkrat manjka pijače. Zaloge

so sicer precejšnje, toda niso kos ameriški žeji. Dosedaj je vzel seboj vsak velik parnik 80,000 steklenice piva, toda to množino bodo morali povečati na stotisoč steklenice. Nadalje je na vsakem parniku do 4000 steklenic žganja.

Tudi ta množina ne zadostuje.

MOČNI POTRESNI SUNKI

Washington, D. C., 26. junija. — Aparati na tukašnji Georgetown univerzi so zaznamovali večer več izredno močnih potresnih sunkov. Potres se je zavrnil v razdalji 1500 milj.

ZANIMIVO PRIČANJE MORILČEVH UČENCEV

Člani razreda, v katerem je predaval morilec malega Franka o življenju pticev, so izjavili, da ga smatrajo duševno popolnoma zdravim. — Izvajal je velik vpliv na ptice.

Chicago, Ill., 26. junija. — Člani "ptičjega razreda" Nathana Leopolda so se odzvali pozivu državnega pravdnika Crowe ter pripovedovali o svojih doživljajih z mladim ornitologom, ki je sedaj v ječi kot eden morilcev mladega Roberta Franka. Leopold je večkrat odvedel te učence na izlete preko močvirnatga ozemlja, kjer se je pozneje iznebil trupa svoje žrtve.

Mrs. Max Adler, ki je bila tudi v tem razredu, je pripovedovala o čudovitem vplivu Leopolda na divje ptice.

— Videla sem ptice obstati kot da so očarani, — je rekla, — dočim je stal on le par korakov stran ter jih proučeval.

— Noben v celnem razredu se ni mogel iti približati tem pticem in vsi smo morali ostati v razdalji.

Mrs. Sol Strauss, nadaljna učenka, je slavila njegove uspehe ter rekla, da je bil izvanredno dober učitelj. Bil je radikalen v svojih nazorih, je rekla, a ni nikdar pokazal niti najmanjšega sledu blaznosti.

Mrs. Oscar Freidmann je rekla, da je poznala Leopolda pet let, ker je bil nekaj časa šolski tovariš njenega sina Williama.

— Bil je sijajen, inteligenten dečko, — je rekla. — Kar se tiče njegovega duševnega ustroja je bil zelo dosleden v vsem, kar je storil. Jaz se nisem mogla prerekati z njim glede njegovih življenjskih nazorov, razven v slučaju ateizma. Opustil je vero v Boga ob času, ko mu je umrla mati.

— Če bi bil Bog, — mi je rekel, — bi mi ne bil vzel matere ob času, ko sem jo najbolj potreboval.

Država, ki izbira dokaze glede duševnega življenja mladega Leopolda predno se je izpremenil iz proučevalca ptic v morilec, upa ojačiti svoje stališče proti vsakega človeka, da se navede blaznost kot opravičilo za dejanje ter reši morilec vrvi.

Prvi člani "ptičjega razreda", ki so bili zaslišani, so se obotavljali biti potegnjeni v zadevo, a vsi so rade volje pričali glede smotrenega in logičnega delovanja duha mladega Leopolda.

Pouk v teh razredih se je vršil v glavnem na prostem, včasih v Jackson parku, včasih na prebrih onstran zapadnih meja Chicago in večkrat na ravnini v bližini Hegewisch, katero se pogosto omenja v policijski zgodovini Leopolda in Loeba.

ZADNJA LJUBICA JE VPRO- PASTILA D'ANNUNZIJA.

Dunaj, Avstrija, 26. junija. — Italijanski književnik in čustveni akrobat D'Annunzio ima zopet enkrat več dolgov kot pa las na glavi. Celo neizmerno več, ker so mu njegova pustolovstva vzela vse lase. V sedanjem času ga je baje neka posebno draga prijateljica popolnoma uničila. Rekel je, da ne more živeti brez te ženske, ker ga inšpirira pri pisanju neke novele. Dama ga je baje slekla prav do srajce ter je igrala v gotovem oziru osvetnice. Preje je D'Annunzio sam — kot nam dokazuje slučaj zamrle Duse — na nesramen način izpumpal ženske, ki so podlegle njegovim favnskim trikrom ter jih nato nage vrgele na cesto, to se pravi, jih oblatil in razmesaril v svojih romanih.

PODPREDSEDNIŠKI KANDIDAT DAWES



Slika nam predstavlja brigadnega generala Charlesa G. Dawesa, ki je bil na republikanski konvenciji imenovan podpredsedniškim delegatom. Sedaj se je vrnil na svoj dom v Evanston, Ill. Na sliki levo od njega je Mrs. Ericsen, na skrajni desnici pa Mr. Ericsen.

VELIKANSKE OVACIJE NA ČAST "AL" SMITHU

Velike demonstracije za načelnika države New York na demokratski konvenciji. — Še vedno veliko nesoglasje glede Ku Klux Klana.

Z neprestano naraščajočim mrzličnim razpoloženjem je bila otvorjena večer ob polenajstih tretja seja demokratske narodne konvencije. Tekom nominacijskih govorov pa skušajo sestavljati platforme rešiti svojo težavno nalogo.

To je bil zopet dan tulumtov in sijajnih govorov. Le tri nominacije so bile objavljene, ko je bila zaključena prejšnja dan seja in ko se je končala eno uro trajajoča demonstracija za Williama McAdooja, katero so vzpizorili njegovi pristaši. Na programu je ostalo še nekako sedemnajst kandidatov, in med njimi najbolj nevarni tekmeec McAdooja, nevyorški governor Smith.

Platformo je večeraj zjutraj dogotovil komitej v toliko, da jo bo mogoče sestaviti v pregledno celoto. Ker pa nista še rešena problema Ku Klux Klana in Lige narodov, bo prišla platforma zopet v ospredje, ko bodo zaključeni nominacijski govori. To se pa ne bo zgodilo niti jutri, in nikdo ne ve, če bo mogoče tozadevni komitej izločiti vse eksplozivne elemente, ki bi lahko razburili in zmedli celo konvencijo.

Pristaši Smitha so bili vnaprej pripravljeni na demonstracijo, od katere so pričakovali, da bo potegnila s seboj številne nadaljne kandidate.

Pristaši Smitha so tekom demonstracij za McAdooja pazno zasledovali potek te demonstracije ter so se takoj lotili del, da izpopolnijo načrte za še daljšo, bučnejšo in bolj učinkovito demonstracijo.

V sredo je prišlo do velikanskega kravalca, ko je govornik, ki je nominiral senatorja Underwooda, omenil besedi Ku Klux. Kot znano, je senator odločen nasprotnik te tajne organizacije, in pričela se je velikanska demonstracija proti Klanu, ki se je razvila v nekako dueat pretepov.

Pozneje, ko je bil nominiran McAdoo, so kot poročano, njegovi pristaši vzpizorili demonstracijo, ki je trajala celo uro. Peli so in hodili v sprevedu po dvorani naokrog, a niso mogli vzbuditi nobenega posebnega navdušenja pri drugih delegatih.

BARING JE JOKAL TEKOM OBRAVNAVE

Baring, ki je obtožen, da je skušal zastupati svojo precej starejšo in bogato ženo, se je pričel tekom obravnave solziti.

V sredo je bila izpopolnjena porota, s katero bo prihodnji ponedeljek sodnik Bleakley v sodišču Westchester okraja pričel dejansko obravnavo proti Charlesu O. Baringu, ki je obtožen, da je skušal spraviti s trupom s sveta svojo ženo.

Vsa znamenja kažejo, da postaja obtoženi od dne do dne bolj nervozen in večeraj je pričel plakati naglas, ko je stavljal njegov zagovornik Long nekemu porotniškemu kandidatu gotova vprašanja. Ko je rekel kandidat, da je poročen 35 let, da pa nima nikakih otrok, je rekel Long:

— Ali bi ne imeli radi otrok, ko ste bili še mlajši?

Se predno je mogel kandidat odgovoriti, je pričel Baring naglas ihteti. Njegova žena ni bila večeraj navzoča v sodnijski dvorani. Izjavila pa je, ko se je nahajala v uradu okrajnega pravdnika Rowlanda, da bo stopila v sodnijsko dvorano šele tedaj, ko bo zaslišana kot priča.

Mrs. Baring, ki je sedem let starejša od svojega moža, starega 39 let, bo glavna priča proti obtoženemu. Poročena sta bila enajst let.

Zagovornik Long je opozoril porotnike prav posebno na to, da ni mogoče njegovega klijenta spoznati krivim, da je skušal zastupati svojo ženo, razven če bi se dokazalo, vzvišeno nad vsaki dvom, da je imel namen umoriti svojo ženo, ne pa le za to, da jo napravi bolno.

Ko je bil Baring aretiran, je izjavil, da je pomešal trup med jedila svoje žene, a le v namenu, da jo napravi bolno ter jo na ta način napoti, da odpotuje z njim v Evropo. Kakor hitro je bila porota popolna, je sodnik preložil obravnavo na prihodnji ponedeljek.

VELIKA STAVKA V NEW YORKU.

Večeraj je zastavkalo v New Yorku 40,000 krojačev, večinoma Židov, članov "Amalgamated Clothing Workers".

Voditelji stavke so izjavili danes, da bodo delodajalci sedaj tudi ustanovili svojo zvezo, da se bodo lahko takoj pričela pogajanja za uravnavo stavke.

OGROMNE DEMONSTRACIJE V ITALIJI

Vse italijanske tovarne bodo deset minut prenehale z obratovanjem. — Spominska slavnost v poslanski zbornici. — Morilca bodo odvedli na mesto umora, kjer bo najbrže priznal zločin. — Mussolini je obljubil uvesti strogo disciplino ter izgnati iz organizacije vse zločinske elemente.

Rim, Italija, 26. junija. — Te dni se bodo vršile po vsej Italiji velikanske demonstracije v spomin umorjenega socialističnega poslanca Matteottija. Generalna industrijalna zveza je sklenila, da morajo vse italijanske tovarne ob določenem času za deset minut prenehati s svojim obratovanjem.

V poslanski zbornici se bo vršila posebna spominska slavnost, pri kateri bodo navzoči vsi fašistovski poslanci in člani vlade.

Nato se bo podala posebna deputacija na mesto, kjer je bil Matteotti umorjen. Morilca bodo odvedli na pozorišče umora, in upajo, da bo tam priznal svoj zločin.

Rim, Italija, 26. junija. — Večina poslanske zbornice, približno 300 poslancev, se je zbralo danes v Palazzo Venezia, poslušala govor ministrskega predsednika Mussolinija ter sprejela nato resolucijo, v kateri se izraža polno zaupanje v vlado. Ministrski predsednik, ki se je obširneje pečal v vprašanji, ki pridejo pri tem v poštev kot pa v svojem govoru v senatu, je izjavil povsem pristočno, da zahtevajo gotovi izgredi njegovih pristašev, da se izvede od sedaj naprej popolno disciplino ter omogoči s tem izvedenje programa kot ga je proglasila vladna večina.

V zaupnici se izjavlja, da mora ostati vlada v sedanjem političnem položaju neomajna trdnjava. Glede odvedenja socialističnega poslanca Matteottija se glasi, da je treba pustiti neizprosni pravici prosto pot. Dočim bo izvajala vlada svojo politiko, da zopet ustanovi normalne razmere, je naloga večine držati oči odprte ter pazno zasledovati vsako dejanje opozicije. Koncem resolucije se izjavlja, da je večina mnenja, da ni vzdržanje moči Mussolinija le potreba, temveč tudi pravica narodne sile v državi in poslanski zbornici.

Štirje možje, ki so bili aretirani v Milanu z zvezi z umorom poslanca Matteottija, so bili prevedeni v Rim. Glasi se, da so bili vsi štirje intimni prijatelji Albina Volpija, ki je bil že preje aretiran v zvezi s tem zločinom.

PREJŠNJI JETNIK SLIKA PREDSEDNIKA.

Washington, D. C., 26. junija. — Maks Sasanov, je dobil naročilo, naj naslika portret predsednika Coolidgea. To je bilo danes objavljeno, ko se je izvedelo, da se je Sasanov že enkrat mudil pri predsedniku.

Sasanov je sin ruskih starišev, a je bil rojen v Italiji. On ni le slikar, temveč tudi pevec. Pred nedavnim časom je bil procesiran kot sokrivce ponarejevalcev denarja ter obsojen na tri leta ječe v Atlantici.

V zvezni jetnišnici je naslikal sliko, ki predstavlja Krista, kak se zavzema za nebolne in potrebne. Predsednik Harding ga je pomislil, ker se je ugotovilo, da so ga ponarejevalci denarja pri-

sili vdeležiti se njih kompota. Sedaj se nahaja že več tednov v zveznem glavnem stanu.

ZRAČNA VOŽNJA IZ BERLINA V MOSKVO.

Zračna vožnja iz Berlina v Moskvo, ki je stala dosedaj \$125, stane sedaj le še \$75. Ni seveda jasno, zakaj bi hotel kdo po zraku v Moskvo, celo za to znižano ceno.

ANUGLEŽI BODO OBDRŽALI SUDAN.

London, Anglija, 26. junija. — Angleška vlada je izjavila, da se ne bo odpovedala Sudanu, kljub ostrim egipčanskim protestom.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$12.70 2000 Din. — \$25.20 5000 Din. — \$62.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

● Raspoložljiva na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni zavezi".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 9.70 500 lir \$23.25

300 lir \$14.25 1000 lir \$45.50

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Raspoložljiva na zadnje pošte in izplačuje Jadranska Banka v Trstu, Opatiji in Zadru.

Za pošiljave, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben dopust.

Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej, računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roko.

POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.—

Glede izplačil v amer. dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by

Slovene Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
62 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.**"GLAS NARODA"**
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelje in praznikov. Dostop, brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovito pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejeli bivališče naznaniti, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA"
62 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876**DELAVEC POWDERLY**

Skoro pol stoletja je zavzemal Terence Vincent Powderly izvanredno visoko stališče ali v svetih delavskih unij, v vladi ali pa v obeh.

V starosti trinajstih let je postal železniški premikaški pomočnik v svojem rojstnem kraju Carbondale, Pa. V starosti sedemnajstih let se je preselil v Scranton ter postal strojni vajenec.

Od strojnika je bil dvignjen do županske časti v Scrantonu ter bil dvakrat nanovo izvoljen.

Tekom uradovanja v Scrantonu je bil izvoljen generalnim mojstrskim delavcem Knights of Labor, takratne najbolj številne organizacije unionistov v deželi.

Ko je ta organizacija izginila s površja, se je odpovedal Powderly vspricho osnovnih izprememb, ki so se zavšile v delavskem gibanju, poveljstvu ter pričel študirati pravo.

Bil je pripuščen k bari Lackawanna okraja leta 1894 in bari višjega sodišča Združenih držav leta 1901.

Bil je generalni priseljeniški komisar od leta 1897 do leta 1902. Pozneje je služil trgovskemu in delavskemu departmentu ob številnih prilikah kot izveden preiskovalec priseljeniških problemov.

S smrtjo T. Powderly-ja je izgubilo amer. delavstvo enega svojih pionirskih organizatorjev, moža, ki je dobro poznal velike probleme, a je bil ob vsakem času najbolj zmeren med zmernimi.

Odnosaji med Belgijo in Rusijo.

Kakor je znano, se je Belgija odločila, da bo preštudirala možnost zopetne upostavitve odnosov s sovjeti. To je dogodek velike važnosti, ki so ga pa za temnili veliki dogodki prešlih tednov, pred vsem volitve v raznih evropskih državah.

Ko je MacDonaldova vlada priznala moskovsko vlado in je Italija sklenila z Unijo sovjetskih republik trgovinski dogovor, se je večkrat v Belgiji stavilo vprašanje, ali ne bi bilo umestno obnoviti trgovino s sovjeti. Pred vojno je imela Belgija v Rusiji mnogo interesov, pred vsem v pokrajini ob Donu. To pot pa so anverski trgovski krogi že skozi več mesecev opozarjali na zelo odločen način, da bi bila za Belgijo škodljiva politika izolacije ob uri, ko so se veliki narodi, kot na pr. Velika Britanija ali Italija odločili priznati de jure sovjetsko vlado in zopet z njo upostaviti diplomatske stike.

Pred nedavnim časom je prišel v Bruxelles Hermer, tajnik sovjetskega poslanstva v Londonu, in prosil belgijsko vlado, naj vzame v pretres možnost dogovarjanja, katerega namen bi bil eventualna zopetna upostavitve odnosov med Belgijo in sovjeti. Belgijška vlada se je odzvala temu povabilu. Ruski in belgijski delegati se bodo v bližnji bodočnosti sestali v Londonu. Pričakovati je, da se bodo razgovarjali o sledečih zadevah: 1. O splošnem statusu konvencij, ki so obstajale pred vojno med Rusijo in Belgijo, 2. O resničem položaju belgijske industrije v Rusiji pod sovjetskim režimom, 3. O možnosti ureditve tega položaja a ta način, da se sklada z značajem boljševiške zakonodaje in daje obnem belgijskim industrijem vso potrebno varnost iz stališča posestnika kakor tudi svobode dela.

Položaj Belgijcev je v resnici precej drugačen kot položaj britanskih državljanov. Med tem ko je Velika Britanija izmenjavala svoje proizvode z Rusijo, so bili odnosaji Belgije do nje mnogo bolj stalnega značaja. Belgijci so ustanovili v Rusiji na lieu mesta zelo vožne tovarne, katerih predvojna vrednost se je dala ceniti na tri milijarde frankov. Imeli so v južni Rusiji in drugod velika kovinska podjetja in rudokope. Žrtvovali so ogromne glavnice, da so nakupili zemljo in dobili potrebne koncesije in prinesli so s seboj specialne, zelo drage stroje.

Ko so se pa boljševiki polastili vlade leta 1917, so padla vsa ta podjetja pod komunistični zakon in so jih nacionalizirali. Ostala so pod sekvestrom in so jih ali zatvorili ali pa so jih vodili naprej z neizkušenimi delavci, ki so stroje pokvarili. Tako je nastala težka škoda. Pozneje so sicer začeli v nekaterih zatvorjenih tovarnah spet delati, toda v več ali manj omejenem obsegu.

Boljševizem je tudi tu strogo gledal na to, da se takozvane "predprave proletarijat" na noben način ne kršijo. Najnovejši dokaz za to je na pr. sledeči: Kot poroča "Pravda" od 12. aprila t. l. je bilo aretiranih 24 inženirjev kovinske tovarne "Dnjeprovske". Obdolženi so vohunstva, in na njih mesta so postavili "rdeče specialiste", ki so jih izbrali med delavci tovarne. Iz tega vidimo, kako razmere se vladajo tam. Da se nadzoruje proizvodnje in delovanje posestnikov, so postavljani nadzorstveni in delavski sovjeti, ki se upirajo vsaki proizvodnji in upravni metodi, ki bi bila urejena po zapadno evropskih načelih. Tako na primer posestnik tovarne nima pravice odpustiti delavca, ki slabo izvršuje svoje delo. Tudi se ne sme delavski čas spreminjati po potrebi. Najresnejša stvar je pa, da se statuti boljševiške zakonodaje upirajo priznanju lastniških pravic.

Pri prigovarjanju med belgijskimi in sovjetskimi delegati bo

ZASTONJ

Če hočete vedeti, kako kuhati z Bordenovim Evaporiranim Mlekom, nam pošljite ta oglas zaeno s svojim imenom in naslovom, in mi vam bomo poslali knjigo navodil, kako je treba pripravljati najokusnejša jedila.

Bordens Evaporirano Mleko ne stane več kot druge temeljne vrste mleka, toda za seboj ima garancijo in čistost, okus in svežost, za katero so se Bordens zavzemali iz leta 1857.

THE BORDEN COMPANY
BORDEN BLDG. NEW YORK

Peter Zgaga

Zadnja Edinost vsebuje dolg slavospjev na čast mladoporočene mu paru.

Sele sedaj mi je znano, da sta v Kovrtinem taboru dva pesnika.

Prvi je Majk Cegare. Njega poznamo.

Drugi pesnik je pa zagrešil v slavospjevu sledeči nestvor:

Klobuček po strani, zavriskal na glas

Tako je naš dečko, hodil na vas. Ne boš, ne boš ti ves vasoval.

Še danes popelješ jo pred altar.

Temu sledeč slavospjev ne prištoja nobenemu poštememu človeku, magari, da je ta človek urednik Edinosti.

Naše uredništvo painta rojak Zorman iz Brooklyna.

Večraj je stal vrhu visoke lestve sredi stopnišča ter verno opravljal svoje delo.

— Pa se ne bojite, da bi padli? — sem ga vprašal.

— O ne. Kaj bi se bal? Saj se za penzel držim — je odvrnil.

V New Yorku je poseben odbor, sestojec iz uglednih dam, zastopnic takozvane visoke družbe.

Odbor si je zadal hvalevredno nalogo, preskrboval obloko za revne in slabotne otroke.

Za nabavo mleka je pa treba velikih denarnih virov. Vsled tega je odbor najel šest znanih roko-borcev, ki so se pred številnim gledalstvom do krvi pretepli.

S čistim dobičkom ter predstave se bo kupilo toliko in toliko kvartov mleka.

Kako čudnih fin pomizovalnih sredstev se je treba poslužiti, da je v največjem in najbogatejšem mestu na svetu mladina, ki je vendar up naroda, deležna najpotrebnejše hrane! ...

Eva je bila zavidanja vredna ženska.

Nikdar ji ni bilo treba beliti si glave, katerega moškega naj vzame za moža.

Izvanredno slabo znamenje je, ako zapiše urednik v uredniški članek novopečenega lista besede:

"Povečan list pomenja povečano breme za izdajatelje. Da bo pa mogoče to breme stalno zmagovati, bi treba skrbeti za povečanje dohodkov".

Zdravniki so dognali, da je spušenih preko Ellis Islanda vsako leto par tisoč norcev.

Ne vem, kako si širša javnost tolmači to izjavo. Jaz bi le rekel, da po mojem mnenju niso izpušeni iz dežele.

V neki čikaški salon je prišel bandit ter oropal tri natakarije. Gostov ni nadlegoval.

Banditi so prebrisani ljudje. Vedo, koga se jim je treba lotiti.

Ameriški kongresniki zahtevajo višje plače.

Do tega bi bili povsem upravičeni.

Država bi dosti prištedila, če bi dala vsakemu poslancu na leto petdeset tisoč dolarjev in mu zapretila, da ne sme tekom svojega termina ust niti odpreti.

Ženska je kot angelj.

Vedno je v luftu, kadar ji kaj rečeš, in nikdar nima nič za obleči.

Lincoln je verjel v vse, kar je rekel.

Državniki današnjih dni pa zahtevajo, da bi jim narod vse verjel, kar pjavijo.

Ko bo začela vlada Združenih držav izplačevati bonus, bo najbrže dosti manj slakerjev kot jih je bilo začasa konškrpejeje.

MacAdoo je rekel, da bo dne 4. marca prihodnjega leta v Washingtonu.

V dobro poučenih krogih domnevajo, da bo moral vožno sam plačati.

Jugoslavanska

Ustanovljena 1. 1898

**Katoli. Jednota**

Inkorporirana 1. 1904

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Predsednik: RUDOLF PERDANT, 333 E. 115 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, 1505 E. 32nd St., Lorain, O.
Članik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Box 181, Ely, Minn.
Blagajnik nasplošnih stvari: JOHN MOVBERG, 333 E. 115 St., Ely, Minn.

Vrhovni nadzorniki:

Dr. SOB. V. GRAMME, 300 American State Bank Bldg., 222 Second St., St. Paul, Minn.

Nadzorni odbori:

ANTON KRAHNK, Room 300 Bakewell Bldg., 222 Second St., St. Paul, Minn.
NORON MLADIC, 1314 W. 11 Street, Chicago, Ill.
FRANK KREABEC, 422 Washington Street, Denver, Colo.

Posredni odbor:

EDMOND SLABODNIK, Box 489, Ely, Minn.
GREGOR J. FORENTA, 310 Stevenson Bldg., Payroll, Wash.
FRANK BORICH, 3117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni odbori:

VALENTIN PIRC, 138 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 333 Park St., Milwaukee, Wis.
JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CILARIC, 333 Market Street, Washington, D.C.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajo se uradnih zadev kakor tudi domarne poljedelje naj se pošilja na glavno tajništvo. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišnic sprejema naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslavanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslavom in oblihen pristop. Zdrži postati član te organizacije, naj se uglašajo tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitve novih društev se pa obrabi na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi v 5 dneh ali čimprej.

Razne vesti.

Zdravilo zoper gobavost.

Britanska vlada je v vseh angleških kolonijah podvela pravcato križarsko vojno proti gobavosti. Računa se namerje, da se nahaja na svetu nad 2 milijona gobavev. Od tega številja jih odpade okoli 300.000 samo na angleške kolonije. Angleška vlada je zato sklenila, da zatre to strašno bolezen z radikalnimi sredstvi in da z najenergičnejšimi ukrepi prepreči nadaljno širjenje gobavosti.

Angleži zdravijo svoje gobave z nekim zdravilom, z oljem, ki ga daje posebna rastlina "chalmogra". Olje gobavec pijejo. Ker pa ima olje zoper duh, se ga večkrat bolniki branijo na vse načine. S sestavo nekega seruma je iznašel zdravnik dr. Pravaz pa je stvar sedaj postala lažja, ker se je začelo olje vbrizgavati v žile.

Kasneje je bilo to idealno zdravilo proti gobavosti izboljšano s tem, da so se kemičnim putem izločila iz olja njegova aktivna svojstva proti gobavosti. Danes se nahajajo v mnogih angleških kolonijah "stanice gobavosti", kjer se zdravijo tozadevni bolniki.

Zdravljenje napreduje sicer počasi, a je vendar uspešno. Ni pa še povsem dogmno, ali je to zdravilo definitivno. Tudi ni znano, ali bolnik po zavzemanju olja okreva popolnoma ali če se goba pozneje zopet pojavi v prvotni obliki ali kot druga bolezen. Tu so zdravniška naziranja deljena.

Ako pa se zdravilo izkaže za trajno sredstvo, tedaj bo grozna bolezen gobavost zatrla in človeštvo bo zopet enkrat slavilo triumf nad temnimi silami, ki mu zagrejujejo nesrečno življenje.

PRAVA RIBIŠKA SREČA.

Cape May, N. J., 26. junija.

Pravo ribiško srečo je imela ekspedicijska Harry Browna, mesarja iz Cape Bay, v Delaware Bay, v bližini Cape May Point. Brown je ujel, ko je pripovedoval prijateljem, petdeset funtov težkega kanalskega bassa in ko ga je odprl, je našel v njem kvart škotskega žganja. Mogoče je bila ta steklenica del tovara, katerega so vrgli bežeči tihotapeci z žganjem preko krova.

Najboljši del te povesti pa je konec, kot je pripovedoval ribič Brown:

— Razbil sem steklenico, — je rekel. — Jaz sem prohibicionist.

ALI VESTE, —

da je Jugoslavanska vlada razpustila vse madžarskih društev v Banatu, ki niso spoštovala vladnih odredb. Ali veste, da so Helmar cigarete v lepinskih škafih, kar jih šteti pred lomljenjem in kršenjem, dočim so druge v zavojčkih? Že mora biti vzrok, da so milijoni kadilcev začeli kaditi turški tobak.

ZA NAKAZILA V AMERIŠKIH DOLARJIH --**IMAMO DIREKTNE ZVEZE, POTOM KATERIH IZPLAČUJEMO DOLARJE POLJUBNIM OSEBAM V JUGOSLAVIJI, ITALIJI, AVSTRIJI IN NEMČIJI**

Ker pa je zvezana nabava dolarjev za izplačila v Jugoslaviji, z znatnimi stroški, smo bili primorani zvisati pristojbino, ki je sedaj naslednja:

Za izplačila dolarjev brez pogoja: do \$25. po \$1., od \$25. naprej po 4%.

Za izplačila proti predložitvi vidiranega potnega lista: do \$25. po 75 centov, od \$25. naprej po 3%.

Denar, nakazan v Jugoslavijo brez pogoja, se izplača naslovniku takoj ter isti lahko takoj z denarjem razpolaga. Vseled tega pripravljamo onim, ki pošljejo denar samo za potne stroške, poslužiti se drugega načina ter označiti na nakazilu: "Izplačati le proti predložitvi vidiranega potnega lista (posla) za Zdržene države". Ako potem naslovnik nebi mogel predložiti takega potnega lista, se stavi nakazani znesek zopet na razpolago vplačniku.

Pristojbina za izplačila dolarjev v Italiji, Avstriji in Nemčiji znaša do \$25. po 75 centov za nakazilo, od \$25. naprej po 3%, to je po 3 cente od dolarja.

Nakazil za zneske pod \$5. ne moremo prevzeti. Valed tamonjših odredb, ne moremo izplačati v Nemčiji nankrat eni in isti osebi več kot \$20. Znesek za pristojbino nam je poslati obenem z onim, ki naj se izplača.

Povdarjamo pa, da je najbolje in najenostavneje nakazati od tukaj dinarje oziroma lire zlasti, onim, ki bivajo na deželi daleč od banke ter v menjanju dolarjev niso izkušeni.

Na zahtevo izvršujemo izplačila tudi brzojavno in potome brzojavnega pisma. Stroški za brzojavno pismo (Cable Letter) znašajo \$1., stroški za direktno brzojavo (Cable pa: v Jugoslavijo \$5., v Italijo, Avstrijo in Nemčijo \$4.

Velj on, ki tega oglasa nebi razumel, naj nam pišejo za natančne pisanje ter pripomoč, v katero državo želi denar poslati.

FRANK SAKSER STATE BANK**Dopis.**

Pittsburgh, Pa.

Čitam različne liste, v katerih so sporočila o slabih delavskih razmerah. Ravno isto je tudi tukaj. Sedaj ni več črn ampak čisti Pittsburgh. Ni se treba bati, da bi svojo nedeljsko srajco prvi dan umazal. Zato, dragi rojaki, kdor je nameraval nas priti obiskati, je sedaj najboljša prilika glede čistote. Videl bo vse, ne bo ga dim čisto nič oviral.

Ko je pa ravno tako prilika, da ima vsak mnogo prostega časa, vljudno vabim vse tiste, ki imajo dobiti obresti od Slov. Doma, da se vsi seje udeležijo dne 6. julija 1924 točno ob 2. uri popoldan, da se zamore vsem namkrat izplačati. Ravno tako so vljudno tudi prošeni vsi drugi člani Slov. Doma, da se te seje vsi udeležijo, ker je tudi volitev izpraznega odborniškega mesta.

Naznaniti moram vsem pittsburskim slovenskim rojakom in rojakinjam, da slovenska čitalnica je sedaj toliko popolna, da se jo lahko slovenskemu občinstvu izroči. Znano vam je, da je bilo na glavni seji Slov. Doma sklenjeno, slovensko čitalnico Slovenski Dom prevzame. Žavoljo tega bo tudi na tej seji 6. julija volitev poslovnega odbora slov. čitalnice.

Toraj, cenjeno slovensko občinstvo v Pittsburghu, obudite svoj čut do slovenskega čtiva, v katerem se bodele marsikaj podučili, kar vam je še dosedaj neznan. Iz čtiva boste prenašli, kaj je pravzaprav slovenski narod, kako trnjevo pot in grenko življenje so imeli naši slovenski boritelji za obstoj in napredek našega naroda. Ko se enkrat z vsem tem seznanite, potem boste šele vedeli in znali ceniti svojo narodnost.

Do tega pa le boste prišli, ako posežete po slovenskem čtivu. To čtivo se vam po nudi v Slov. Čitalnici.

Prosil bi tudi vse one, ki so se jako zavzemali na glavni seji Slovenskega Doma, da Slov. Dom mora prevzeti Slov. Čitalnico, da bi se te seje udeležili in postali člani Slov. Čitalnice. Ne zadržujte, da se samo z besedo izkazuje za naprednjaka, a v resnici mu je pa deveta briga za delavnost vsakega napredka. Ako ste za napredek svojega naroda, se izkažite s svojo delavnostjo. Ako pa niste, pa tudi jezik za zobmi držite in peska ljudem v oči ne mečite.

Pojasnjeno vam je dovolj, da je važna in pomembna ta seja, in dolžnost je vsakega člana Slov. Doma, da se te seje dne 6. julija vsak udeleži.

Ivan Varoga, tajnik Slov. Doma in začasni poslovni odbornik Slov. Čitalnice.

Novice iz Slovenije.

Zopet utopljenec na Bledu.

Na binkoštno nedelje se je dogodila na Blejskem jezeru zopet nesreča, ki je zahtevala žrtev, ki pa se gotovo ne bi dogodila, da na blejskih kopališčih ne manjka najprimitivnejših rešilnih priprav. Štirideset zagrebških bančnih uradnikov je v spremstvu svojih ljubljanskih kolegov napravilo izlet čez Vintgar na Bled. Nekateri izmed njih so se po končani vožnji po jezeru šli kopat v grajsko kopel, med njimi tudi uradnik Jugoslovanske banke iz Zagreba g. Galic, 19 leten, zdrav in močan mladenič. Spusti se v vodo, 2 metra od deke pa se nenkrat brez glasu začne potapljati. Oglase se klic po plavalnem mojstru, ki pa je, namesto da bi bil na svojem mestu, peljal neke ljudi na otok.

Vpije so pa prvi, uslužbenec grajske kopeli na njo vedeli, ali je vrv tu, ali je tam in začne se krik in vič po vrvi in iskanje tiste, medtem ko se je ubogi človek že potapljajl. Skočilo je pa par tam okoli stoječih plavalcev v vodo,

za njim, vendar je bilo že prepozno, telo je izginilo že v tam 16 metrov globoko vodo. Medtem se je plavalni mojster šel vrniti in začelo se je iskanje trupla, katero so po dveh urah dnu našli pri oni žični ograji pred grajsko kopeljo, kjer je voda 20m globoka in kamor ga je bila ista zanesla. Ako bi bile rešilne naprave, dolga vrv vsaj, če ne že rešilni pas na vidnem mestu pripravljen, ako bi bil plavalni mojster na svojem mestu, kjer mora biti, ako bi bil rešilni čoln tukaj, bi se težka nesreča, ki je uničila mlade upolno življenje, ne bi bila dogodila.

V izogib nadaljnjih nesreč je nujno potrebno, da se pokliče oblast za to nezasiščano zanikarnost nemudoma zainteresira in ukaže takojšnjo napravo rešilnih naprav v vseh kopališčih ter izvršitev ukaže tudi kontrolira. Dokler rešilne naprave niso na mestu, bi se moralo vsako kopanje v takih kopališčih zabraniti. Stvari bomo posvetili še nadalje svojo pozornost.

Potomka cesarice.

Zena Franca Jožefa, cesarica Elizabeta, je imela nezakonskega otroka. Njena vnukinja je krasna gledališka igralka. Iz življenja bivše avstrijske cesarice.

Pred kratkim je bilo poročano, da je v nekem angleškem gledališču z velikim uspehom nastopila mlada komaj 17-letna grofica Land, ki je po predstavi izjavila novinarjem, da je vnukinja umorne avstrijske cesarice Elizabete. Njena mati, grofica Zanardi Landi je bila nezakonska hči umrle avstrijske cesarice Elizabete, žene Franca Jožefa.

Novinarji niso mogli brez izvedeti, kdo je bil oče groficičine matere. V italijanskih listih pa je bilo poročilo nekega Alberta Lumbrosa, ki pripoveduje zgodbo, katero je slišal med časom svetovne vojne.

Lumbroso je bil v letih 1917 in 1918 kot dobrovoljec v italijanski misiji v Atenah, kjer je bil zaposlen v oddelku za šifrirana pisma. Tovariša sta mu bila rezervni pomorski poročnik Zenardi Landi in njegov brat, ki je imel čin bersaljerskega narednika. Oba brata sta po poklicu trgovca, po poreklu iz Pijemonta, toda živela v Carigradu in Smirni. Tretji brat je trgovec v Londonu. On je tudi oče mlade dekleta. Nekdo se je med trojico razvil razgovor o ženah in takrat je poročnik Zanardi Landi začel pripovedovati o svojem bratu, ki je oženjen v Londonu. Pripovedoval je tudi o nesrečnem koncu bavarskega kralja Ludovika II., ki je umrl na čudno skrivnostno način. Ludovik se ni hotel nikoli oženiti, kajti edina žena, katero je ljubil, je bila princesa Elizabeta, katera pa je postala žena avstrijskega cesarja Franca Jožefa. Ludovik in Elizabeta sta se ljubila že od mladih nog. Ta ljubezen ni ostala samo platonična. Na svojih pogostih potovanjih se je Elizabeta sestajala s svojim ljubimcem in po enem izmed teh sestankov je začutila, da je noseča. Odpotovala je tedaj v neko naselbino blizu Pariza, kjer je porodila nezakonsko dete. Porod je bil precej težak. Zdravniki so splošno domnevali, da bi otrok mater utegnil stati življenje. Ta izjava je tako vplivala na nesrečno Elizabeto, da je mislila, da ne sme umreti, ne da bi prej prosila Franca Jožefa za oprostitev, ker ga je varala. Napisala je torej pismo, pojasnila mu vse nevarnosti, ki jo morebiti čakaj, ter prosila za odpuščanje radi prestopka. Franc Jožef se je v tem slučaju pokazal baje neverjetno širokogrudnega in nežnega moža. V najstrožjem incognito je odpotoval v Francijo, jo tih prisegel ob vzglavju porodne, da ne bo nikoli zapustil njenega otroka. Poljubil je Elizabeto na čelo ter ji dejal, da ji vse odpušča. Potem se je vrnil na Dunaj. Toda zdravniki so se v svojih prognozah motili. Elizabetin porod je potekel normalno. Na svet je prišlo dete ženskega spola, cesarica je kmalu ozdravela in se počutila ves čas dobre, dokler ji ni pretrgalo nit življenja bodalo italijanskega anarhista v Švici.

Franca Jožef se je pozneje pridno briga za otroka, ki se je rodilo iz tega zakonolomstva. Ko je Elizabetina nezakonska hči dozorala za možitev, jo je poročil z nekim visokim oficijem. Ta zakon pa ni bil srečen. Oficir je bil kvartipirec in pijanec. Ko je zapravil ženino doto, se je podal v Ameriko, kjer je mučil svojo ženo tako dolgo in tako surovo, da je revala morala končno zahtevati razvedbo braka. Ko je sodišče zahtevi po ločitvi ugodilo, se je ločena vrnila v Evropo, kjer je začela pisati svoje spomine ter od tega denarja živela. Pozneje se je spoznala z Grkom Zanardijem Landijem, katerega je poročila v drugi. Iz tega zakona se je rodila deklica, ki zdaj nastopa na angleškem odru. Da ni prišlo do tega slučajja, bi mogoče odmev romantične ljubezni med Ludovikom in Elizabeto. Hči nezakonskega otroka.

Najnovejša iznajdba.

Iznajden je motor, ki lahko vleče letalo tudi po brezračnem prostoru. Velikanska začetna hitrost je potrebna za premaganje zemeljske privlačne sile.

Francoski Robert Esnault-Pelterie, posestnik ene največjih tvrdk za izdelovanje letalnih motorjev, je sestavil načrt za motor, ki bo lahko vlekel letalo tudi v brezračnem prostoru, torej bo pripomogel, da bomo neki dan leteli na mesec ali pa še bolj daleč.

Jules Verne si je v svojem "Potovanju na mesec" izmislil velikanski top, ki izstrelil projektil, v katerem se nahajajo drzni sopotniki. Danes pa vemo, da z enkrat se ne moremo graditi takih topov, ki bi premagali privlačnost zemlje: vsaka izstreljena krogla pade zopet na zemljo nazaj.

Esnault-Pelterie je iznašel motor, katerega princip je enak onemu, ki ga popisuje Tolstoj v svojem "Poletu na Mars". Njegov motor deluje potom reakcije vsled pritiska a tergo eksplozije nabojev, ki vsebujejo v sebi ne samo eksplozivno snov, ampak tudi kisik, brez katerega ni eksplozije. Kajti edino tak motor, ki si sam daje propulzivno energijo, lahko deluje v čisto praznem prostoru.

Tako imamo gonilno silo. Vemo tudi, kako je treba kretati paradokso letalo brez propelerja in brez kril po vesoljnem prostoru: eksplozije se vrše skozi vrsto odprtih, in če ene ali druge teh odprtih zapremo, se letalo zasuje v zaželjeno smer. Reči je torej treba, da je v glavnem stvar že dovršena.

Mnogo je pa pomislekov fiziološke vrste: Kako je mogoče ohraniti v notranjosti stroja približno normalne pogoje temperature, zračnega tlaka, izmenjave izdihanega zraka, brez česar je življenje nemogoče?

Kar se tiče regulacije temperature, stvar ne bo delala nobenih težav, ker v medplanetnem prostoru ni nobenih oblakov in bi torej sonce neprenehoma ogrevalo letalo. Treba je samo napraviti, da se dajo izmenjati zunanje površne ploške: črne, ki vsrkavajo solnčno luč, s svetlimi, ki jo odbijajo.

Malo težje bo zagurati potnikom v zaprti posodi srednji zračni pritisk in izmenjavo izdihanega zraka, brez česar človeški organizem ne more obstojati. Ta problem pa, ki je isti v podmorskih ladjah, tudi ni nerešljiv. Največja težava je pa sledeča: Da premaga letalo zemeljsko privlačno silo, mora imeti začetno hitrost 8180 metrov na sekundo. Ko bo letelo 24 minut 9 sekund s to hitrostjo, pride v takozvanem indiferentni pas, v katerem bo hitelo, ne da bi motor deloval, z doseženo hitrostjo, 48 ur 30 minut. Tu se bo pa pričela privlačnost lune in treba bo spraviti motor v tek, a ne, a pritiska stroj naprej, temveč da zavira hitrost padca. V teku nadaljnjih treh minut in 48 sekund bodo potniki izstopili na mesecu.

Voznja bo torej trajala približno petdeset ur.

Samo — kaj je storiti, da se pri teh bliskovitih padcih iz neizmernih daljav vse skupaj na drobno ne razbije?

Računi so pokazali, da bi razstreljivo, katero bi bilo treba rabiti za tak motor, moralo razvijati 414.000 konjskih sil. Če bi vzelo letalo s seboj 300 kilogramov najmočnejšega razstreljiva, bi bilo to še 400-krat preslabo.

Edino z radijem bi se morda dalo tukaj narediti, toda, kako?

Mislite, da je Esnault-Pelterie utopist? Nikakor ne! Pred petdesetimi leti je prorokoval, da bo mogoče enkrat priti iz Pariza v Peking nad oblaki mnogo hitreje kot z železnico ali ladjo. Torej — — —

polnoma utonil v zgodovini, tako pa je stvar prišla na dan in zdaj piše in govori o nji vse svet, ki se zanima za senzacije iz visokih dvorin in aristokratskih krogov.



Ponovno pravim!

"Nič mi ne da večjega užitka po zajtrku kot vdihavati izrazit dim HELMAR cigarete. To dopolni moj zajtrk ter me navda z veseljem do dnevnega dela."

Turški tobak ima izrazit okus in duh. Vsled tega je turški tobak najbolj drag tobak za cigarete. HELMARS ne vsebujejo ničesar drugega kot čisti turški tobak in vam dajo največjo vrednost za vaš denar.

HELMARS so popolnoma čiste ter so v lepenkastih škatljah, da se ne lomijo.

Kot drugi, boste z veseljem začeli kaditi turške.

Anarhica

Izdelovalci prvovrstnih turških in egipčanskih cigaret na svetu.

BOXES of 10 or 20



Kako umirajo v Sloveniji.

Po uradnih podatkih je imela Slovenija konec lanskega leta 1.056.464 prebivalcev. Število porok 1. 1923. je znašalo 8545, število rojenecv pa 33.572, med temi 3818 nezakonsko rojenih, 805 mrtvo rojenih. Umrlo je v Sloveniji tekom lanskega leta 20 tisoč 536 oseb, in sicer po starosti do 5 let 7254, od 5 do 15 let 753, od 15 do 30 let 1585, od 30 do 50 let 2023, od 50 do 70 let 4348, nad 70 let pa 4573.

Kakšni so bili vzroki smrti? Največ žrtve je zahtevala tuberkuloza, za katero je umrlo 2778 oseb. Za pljučnico je umrlo 1605 oseb, za prirojeno življensko slabostjo 1464, za srčno napako 1384, za kapjo 728, za grižo 511, za škrlatinko 263, za dušljivim kašljem 198, za difterijo 116, za kolerami 9, za ošpicami 86, za trebušnim tifuzom 78, za kolero infantum 151, za pegavico 1, za kolero nostras 7, za drugimi infekcijskimi boleznimi 204, za boleznimi na ranah 134, za otročniško vročico 74, vsled nove tvorbe zlega značaja 576, vsled prenosnih živalskih boleznih 5, vsled ostalih neravnih vzrokov smrti 9471. V enem slučaju je vzrok smrti neznan.

Vsled slučajnih smrtnih neizgovorljivega umorila 466 oseb, in sicer: vtonilo jih je 127, padlo jih je 60, opeklo se jih je 34, povoženih je bilo 33, drevo jih je ubilo 25, ustreljenih je bilo 17, zmrznili je 16, po nesreči se jih je ubilo 15, za telesnimi poškodbami je umrlo 19, obesi ose

BOJAKI, NAROČAJTE SE NA 'GLAS NARODA', NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZGODOVINSKI DRŽAVI

(A. J. Terbovec.)

Rože in črešnje.

Kogarkoli nanese pet v severozapadni del države Oregon, mesečja junija, vsak bo posel poželjive oči na bujno evetevih vrtnicah in zrelih črešnjah. Vsa pacifična obala je takorekoč posuta z vrtnicami, a največ in najlepših ima gotovo Oregon.

Zime so mile in ozračje ravno prav vlažno za vrtnice. Da razvijajo svoje čare do popolnosti. In takojšnji prebivalci so naravnost zaljubljeni v vrtnice. Povsod jih sadijo; ob hišah in balkonih, po vrtih, mesto živih mej, ob hodnikih, s kratka, kjer je kakšen količjak primeren prestop. Kakor si ne moreš misliti hiše, kjer biva slovenska deklica, brez rožmarina in roženkavta, tako si skoro ne moreš predstavljati, v tem delu dežele, doma, katerega ne bi krasile vrtnice. Največ je onih močnimi grmi in velikim, polnim, rožnim evetjem. Mnogo vidiš zarodečih American Beauties, pa tudi belih, rmenih, rdeče nadahnjenih rož, različnih velikosti. Sploh se menda ponašajo z vsemi barvami, razen z modro. Divje vrtnice obrobajo sočne smrekove in javorove gozde, dišijo prazne lože, ali se smejejo iz vlažnih jarikov, kjer razpenja bež svoje rmenkasto bele, duhteče, cvetne košulje.

Ne smete pa misliti, da prebivalstvo, tako zaverovano v vrtnice, omalovažuje ali prezira druge evetlice. Nikakor ne. Po vrtih je polno marjetic in mačeh, zlatie in plavie, maka in krvavečih srčkov, kolumbin in kalendul, sladkega graha in kresnice, raznovrstnih nageljev in raznobarnih lilij, geranij, fuksij in rožmarina, na-

prsteca, ostrožnika, vojgelij, jazmina, sleča, acalej in bogzna kakšnih evetlic še. Ampak vrtnica je kraljica. Najlepa mesta dobi in negovanja in prostora. V zahvalno pa razsijple dražestno evetje in sladke vonjave od maja do decembra. Mesto Portland obhaja vsako leto, navadno meseca junija, praznik rož (Rose-Festival), ki traja po tri dni ali več.

Ko vrtnice najlepše cveto, dozore tudi najslajše črešnje, in to je taka kombinacija, da se naj gre skrit mleko in med obljubljeni dežele. Ne mislite, da so to kisle ali drobne črešnje, kot se večinoma dobe na vzhodu in srednjem zapadu, tukaj zore debele, sladke črešnje, za kakoršnimi smo trgali hlače bosopetih otroških let na Slovenskem. Mnoga črešnjeva drevesa so velika, debela in grčasta, da ti že pogled na tako debelo samo zbudi spomine in skomine o troške dobe.

V mestu Oregon City je več rožjakov, ki so srečni lastniki takih dreves, in tem se imam zahvaliti, da sem parkrat zadovoljil omenjene skomine in spomine. Najprej sem zlezal na hrib, potem na lestvo, končn opa na drevo, da sem tako kolikor mogoče od blizu občudoval ta rdečelični, sladki dar narave. In če človeka od spodaj gledajo žarne vrtnice, od zgoraj pa se mu smejejo rdečelične črešnje, ni čuda, če začasno pozabi na vse neprimlik sveta in postane morebiti celo pesniško navdahnjen, brez ozira na to, da je mesto tako suho, kot že davno ne. Zaman so vzdihli, "Vi oblaki ga nih nageljev in raznobarnih lilij, geranij, fuksij in rožmarina, na-

kot trikrat ožeta lemona, kleti pa je posušil prohibističen veter, ki je zadnje čase zapihal po teh prijaznih krajih. Na ta način so pridelki vsi, farmerji in nefarmerji.

Kljub temu pa se malodušnost in pesimizem ne moreta prav razpasti. Pogled na sočnozrele okoliške gozdoce, posejane z belimi in rožnim evetjem jazmina in divjih vrtnic, dobro de človeku, kot nebeška mana Izraelcem; bezeg, ki duhti v vlažnih goščavah, utopi tudi nekaj slabe volje, bujni, dobro oskrbovani zelenjadni vrtovi pa še več. In črešnja, "njena ljubav, kot sočeni grozd visi z višav", vsa sladka in žarno zarudela — oh boy!

Slive, hruške, orehi in jabolane so dobro obložene, a sadje še ni zrelo, zato nosijo zastavo slave rdečelične črešnje, katerim poskrbe za parado in častno tovaršijo prelestne oregonske vrtnice.

POZDRAV!

Podpisani, koji smo dne 24. t. m. odpotovali v domovino skozi tvrdko Frank Sakser State Bank s parobrodom "President Wilson", pozdravljamo svojega ku'ma J. Stefančiča, svaka Miško Bukovca, ter sestro Dragico Ramuščak in njeno obitelj. Prijateljem in znancem pa priporočamo, ko se odločijo potovati, da se obrnejo na tvrdko Frank Sakser State Bank, ki jih bo v popolno zadovoljstvo postregla.

Joe i Mary Gušić.

"GLAS NARODA", THE BEST JUGOSLAV ADVERTISING MEDIUM.

Sprejeli smo sledeče knjige ter jih prodajamo po znižani ceni.

Nova velika arabska sanjska knjiga. — Vsebuje 300 strani	1.50
Nova velika sanjska knjiga	.90
Sanjska knjiga, srednja	.35
Zbirka domačih zdravil, kakor jih rabi slovenski narod	.70
Kako postanemo stari? Vodilo po katerem se doseže najvišja starost	.50
Angleško-slovenski in slovensko-angleški slovar	.75
Spretna kuharica. Nova velika kuharska knjiga. Navodila, kako se kuhajo dobra in okusna jedila. Trdo vezana	1.45
Slovensko-angleška slovnica. — Vsebuje slovnico, slovensko-angleški slovar in kako se postane ameriški državljani. Trdo v platno vezana	1.50
Gozdovnik. Povest iz ameriškega življenja. — 1. in 2. zvezek	1.—
Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega planinskega polka, od 1914 — 1918.	1.25
Robinson, povest	.65
Sin medvedjega lovca. Potopisni roman	.80
Rinaldo Rinaldini	.50
Sveta Genovefa	.50
Predtržani, Prežern in drugi svetniki v gramofonu ...	.25
Čarovnica starega gradu	.25
Hitri računar ali Praktični računar	.75
Slovenska kuharica, (Kalinšek). Z mnogimi slikami v besedilu, vsebuje 668 strani, trdo v platno vezano ..	5.—
Amerika in Amerikanci. Popis slovenskih naselbin v Ameriki. Trdo v platno vezano	3.—
Narodni zaklad za klavir. Zbirka slovenskih narodnih pesmi	.90
Pesmarica Glasbene Matice. Zbori za štiri moške glasove. Vsebuje 103 najboljših slovenskih pesmi ...	2.50

(K naročilu priložite pokritje v znamkah ali M. O.)

Knjige Vam pošljemo poštne prosto.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street : : : New York, N. Y.

MORSKI JASTREB.

Spisal Rafael Sabatini. — Za G. N. priredil G. P.

Žrtve.

Spisal P. S. a.

2

(Nadaljevanje.)

— V sled tega, — je rekel ironično, — upam, da boste strpljivi z mojimi napakami. Niko, stol za Master Godolphina in še eno čašo. Pozdravljam vas v Penarrow!

Zaničljiv smehljaj se zaigral krog ustnice Petra.

— Napravili ste mi poklon, o katerem domnevam, da ga ne morem vrniti.

— Dosti časa za to do takrat, ko bom prišel, — je rekel Sir Oliver z navidezno dobro voljo.

— Po kaj boste prišli?

— Iskat gostoljubnosti vaše hiše, — je pojasnil Sir Oliver.

— Ravno radi te zadeve sem prišel k vam na pogovor.

— Hočete sesti? — ga je povabil Sir Oliver ter pokazal z roko na stol, katerega je že pripravil Nikola. Z isto kretnjo je odslavljal služabnika.

Master Godolphin je ignoriral povabilo.

— Bili ste v Godolphin Court včeraj, kot sem čul, — je rekel. Prenehal je in ker Sir Oliver tega ni zanikal, je nadaljeval:

— Prišel sem, gospod, da vas informiram, da bi bili zelo srečni, če bi se mogli odreči časti vaših obiskov.

V svojem naporu, da ohrani oblast nad seboj vspriso tako direktne žaljenja, je Sir Oliver nekoliko prebledel.

— Razumeli boste, Peter, — je odvrnil počasi, — da ste rekli preveč, razven če dodate še kaj.

Prenehal je ter pozorno motril svojega obiskovalca. — Ne vem, če vam je Rozamunda povedala, da je voljna nakloniti mi čast ter postati moja žena...

— Ona je otrok, ki ne ve, kaj dela, — je odvrnil Peter Godolphin.

— Ali veste za kak dober vzrok, zakaj naj bi preklicala svojo besedo? — je vprašal Sir Oliver, nekoliko izzivalno.

Master Godolphin je sedel, prekrižal nogi ter položil klobuk na kolena.

— Poznam jih cel ducat, — je odvrnil. — Ni mi jih treba navajati. Zadostno je opomniti vas, da je stara Rozamunda šele sedemnajst let in da je pod mojim varstvom ter onim Sir John Kilgrew-a. Niti Sir John, niti jaz ne moreva odobriti te zaroke.

— Sveta nebesa, — je rekel Sir Oliver. — Kdo pa prosi za dovoljenje vas ali Sir Johna? Vaša sestra bo kmalu vzrasla v žensko ter postala samostojna. Meni se prav nič ne mudi s poroko in po naravi, — kot ste že opazili, — sem čudovito potrpežljiv človek. Hočem čakati.

Prišel je zopet vleči svojo pipo.

— Čakanje vam ne more pomagati v tem slučaju, Sir Oliver. Najboljše je, če razumete, Sir John in jaz sva se odločila.

— Tako? Sveta nebesa! Pošljite Sir Johna k meni, da mi pove o svojih sklepih in jaz mu bom povedal nekaj svojih lastnih. Povej mi v mojem imenu, Master Godolphin, da bom napravil to, kar bi moral rabelj že davno storiti, če bi si drznil priti do Penarrow. Odrežal bi mu ušesa lastnoročno.

— Pa vendar ne boste preisknili svoje rokovanjske izurjenosti nad menoj? — je rekel Master Godolphin.

— Nad vami? — je rekel Sir Oliver ter zrl nanj z dobrohotnim zaničevanjem. — Jaz ne morim paglavcev, dečko moj. Razventega ste brat sestre ter ni moj namen povečati ovire, ki se mi že esdaj stavlja na pot.

Nato je izpremenil svoj glas. Sklonil se je preko mize.

— Pojdi, Peter. Povej mi, kje je korenika vsega tega? Ali ne moremo uravnati diference, ki po vašem mnenju obstajajo? Cela stvar prav nič ne briga Sir Johna. On je človek, ki niti reden niti piška-vega oreha. Z vami pa je drugače. Vi ste njen brat. Ven s pritožbami. Bodiva odkritosrčna in prijatelja.

— Prijatelja? — je je odvrnil Godolphin porogljivo. — V tem oziru so nam očetje nudi vzgled.

— Kaj nas briga, kaj so delali naši očetje? Tem večja sramota zanje, če niso mogli biti prijatelji kot sosede. Ali naj sledimo tako obžalovanju vrednemu vzgledu?

— Vi najbrž ne mislite, da je bila krivda na strani mojega očeta? — je vzkliknil Peter jezo.

— Tega ne misli. Mnenja sem, da je bila to sramota za oboje.

— Proklete, — je zaklel Peter. — Ali hočete obrekovati mrtvega?

— Če obrekujem, obrekujem oboje, a tega ne delam. Jaz obsojam le napako, katero bi priznala oboje, če bi se vrnila v življenje.

— Potem omejite svoje obsojanje na svojega lastnega očeta, s katerim bi ne mogel živeti v miru noben mož časti...

— Le počasi, gospodiče moj.

— Prav nič počasi. Ralph Trevelyan je bil škandal in sramota za celo okolico. Niti ene vasi ni med tukaj in Truron in med tukaj in Helston, v kateri bi ne mrgolelo trevellyanski nosov kot je vaš, kot spomin na vašega očeta.

V svoji strasti je Master Godolphin vstal.

Oči Sir Oliverja so postale majhne in smehljaj se je.

— Rad bi vedel, kako ste prišli vi do svojega lastnega nosa? — je vprašal.

Razburjenost Godolphina je še bolj narasla.

— Vi želite spomin moje matere, — je zagrmel. Sir Oliver se je smejal.

— Sem precej priprost, a le v povračilo za prijaznosti, ki ste jih izkazali mojemu očetu.

Master Godolphin je razmišljal v svojem srdu in gnan od strasti se je sklonil preko mize, dvignil svojo dolgo palico ter udaril Sir Oliverja po hrbtu.

Nato je odkorakal mogočnih korakov proti vratom. Na sredi pote se je ustavil.

— Pričakoval bom vaše prijatelje ter dolžino vašega meča, — je rekel.

Sir Oliver se je zopet smejal.

— Mislim, da ne bo treba tega.

Master Godolphin se je obrnil proti njemu.

— Kaj? Torej hočete sprejeti udarec?

Sir Oliver je skomignil z rameni.

— Nikdo ni videl zadati udarca, — je rekel.

— Potem bom razglasil po celem svetu, da sem vas pretepal s palico.

— Če storite to, boste proglasili samega sebe lažnjivcem. Nikdo vam namreč ne bo vrjel.

Nato pa je zopet izpremenil svoj glas.

(Dolje prihodnjak.)

— Gospod, prišel je g. Robert Breuil in bi rad z vami govoril!

— A! Dobro! Pelji ga v kadi- no sobo, pridem takoj, reče Gaston llette, zavezujoč si pred zrcalom kravato.

Ko je bil gotov, se je podal v elegantno, angleško opremljeno sobo, kjer ga je čakal prijatelj. Bila sta nekaj sošolca, toda Gaston, že plešast in precej rejen, je izgledal deset let starejši od lepega Roberta, ki je imel še vedno goste rjave lase in vitko postavu.

— Bog te živi, prijatelj, po- dravi Gaston.

— Bog te živi! Ali si bil kam namenjen?

— Da, na kratek sprehod pred kosilom kot navadno. Greš z menoj?

— Ne. Ostaniva tu, hočeš? Rad bi z teboj govoril.

— A, tako! Potem pa sedi. Že- liš cigareto? ... No, kaj bi rad?

— Glej, prišel sem te prosit, da mi posodiš večjo vsoto denarja.

Gastona je neprijetno dirnilo v naslanjaču.

— Rabim precej veliko vsoto, je nadaljeval Robert mirno. Do- sedaj te še nisem nikdar prosil kaj takega. Odložil sem to za skrajni slučaj in ta je sedaj pri- šel. Odpeljal bom Henriette Pot- ter, tovarnarjevo hčerko.

Gaston llette je presenečen vzkliknil:

— Ali si iz uma? Potemtakem...

te ona ljubi, ti ljubiš njo, njeni stariši pa so te zavrnili?

— Dragi moj, ako je ona pri- pravičena bežati z menoj, je po- polnoma razumljivo, da me ljubi.

Mnenja staršev pa niti vprašala nisva; Henriette sama je bila pro- ti temu. Rekla je, da ni potrebno, ker že vnaprej ve, da ne bi privo- lili v najino zvezo. To pa bi bilo poniževalno za oboje.

— Ni brez neke vrste značaja, pripomni Gaston, sicer pa je zelo ljubka in družestna, zato razumem tvojo vrtoglavo.

Robert skomizgne z rameni.

— Ne bom se hlinil. Povem ti odkrito, da bom odvedel Henriette Potter stamo zato, kjer je boga- ta, jaz pa sem brez premoženja.

Ali si se že kdaj vprašal, od česa živim?

— Mislim, da od neke dedšči- ne...

— Nič nisem podedoval. Oče je umrl na robu propada in mi za- pustil komaj nekaj tisoč frankov, ki pa sem jih kmalu porabil. De- lati ne znam ničesar. Poskusil sem s pisateljstvom, pa ni šlo, po- skusil z borzo, tudi ni bilo boljše.

Mrzi mi stalna, redna služba, sa- mo do velikopoteznih podjetij i- mam veselje. In zdaj ko sem vse dobro preudaril, sem prišel do ključka, da je edina rešitev zame ako poročim bogato žensko.

Prižgal si je drugo cigareto.

— Sem v ugodnem položaju, da razpolagam s trideset tisoč franki letne rente, si je mislil Gaston, toda te sreče kot Robert nimam, da bi se v mene zaljubilo bogato mlado dekle.

— Dragi moj, je povzel zopet Robert, ni bila malenkost, ko sem se trudil ohraniti si vnanji sijaj, da so me smatrali za ljubeznivega, zapeljivega, mladega moža. V sa- lonih, kjer so me sprejemali, sem iskal bogate partije. Ko si me ti zadnjo zimo predstavil Potterje- vim, sem v Henrietti takoj spoznal žensko, ki sem jo iskal. Čutna, dovzetna, nekoliko sanjava dekl- ca, samostojnih modernih nazo- rov. Proučeval sem njo in njen materialni položaj. Oče Potter je bogat in ima veliko dohodkov.

Henriette pa ima razen tega tudi lastno premoženje. Ko sem se o tem prepričal, sem se trudil kol- kor mogoče, da me je vzbujala, kar sem tudi dosegel. Sedaj je pripravljena, da jo odpeljem, po- tem bodo njeni stariši prisiljeni privoliti v najin zakon. Po poro- ki pa bom imel vse Potterjeve v svoji oblasti. Prevzel bom vodstvo tovararn in živel sijajno. Tako — zdaj veš vse. Razložil sem ti pa zato ves položaj, ker vem, da me

ne boš izdal in, da mi ne boš odrekel vsote, ki jo potrebujem.

Gaston se je obotavljal, toda zdelo se mu je, kakor da mu Ro- bert grozi. Vznemiril se je vsled njegove računajoče, predrzne lah- komiselnosti. Ali je to res njegov nekdanji sošolec?

— Veš kaj, reče Gaston, ne bom ti delal moralnih pridig, toda glej, dober dečko si poznam te — priznaj, da jo jemlješ samo za- radi denarja. To lepo, mlado de- kle...

— Sem pripravljen osrečiti, ga prekinje Robert. Torej, prijatelj, za denar...

Vstal je, odločno s trdim obra- zom.

Gaston se je bal.

— Dobro, prijatelju kot si ti...

Koliko potrebuješ?

Na oglu mize je potem podpisal nakaznico:

— Vrnem ti denar po poroki.

Sedaj grem, da najamem avto. No- soj jo odpeljem in jutri bova da- leč. Zato te prosim, da molčiš o tem vsaj do jutri, potem lahko po- veš, da sem ti zaupal svojo brez- mejno ljubezen...

Zasmejal se je in dodal:

— Sploh pa ti bom v kratkem pisal. Nato je odšel.

Čez teden dni je Gaston res prejel kratko pismo od Roberta. Nahajal se je s Henriette Potter v Bruslju. Vse je šlo gladko, sta- riši so privolili v zakon.

Pri tej poroki, ki se je obhaja- la v ožjem krogu, je bil Gaston za pričo. Videl je, kako srečen je bil Robert pod svojo korektno vnanjostjo.

Mlada poročenca sta odpotova- la za dva meseca, potem pa sta se nastanila v drugem nadstropju Potterjeve palače. Robert je vsto- pil kot družabnik v tistavo tovar- ne.

Gaston ga je sedaj videl redko- kdaj. Posojeni denar je dobil na- zaj. Srečal je včasih mlada poro- čenca pri družinskih prireditvah, toda trajnih vezi ni hotel obno- viti, ker je bil sedaj napram pri- jatelju nezaupljiv.

Nekega jutraj, bilo je eno leto po poroki, sta se srečala prijatelja na cesti.

— Bog te živi! Kako sem sre- čen, da te vidim, reče Robert pri- srčno.

— Pozdravljen! dragi! Breuil, odvrne Gaston hladno.

— Ali si jezen name? vpraša Robert. Zakaj se me ogiblješ, ka- dar se srečava?

— Saj se te ne ogibljem. Vesel sem, kadar te vidim... in zelo ve- sel, da so se tvoji načrti tako do- bro iztekli.

— Ali se norčuješ iz mene? je skoraj zavpil Robert.

— Norčujem? Kako to? vpra- ša začuden Gaston.

— Seveda, tebi ni znano in nih- če ne slutim... Ah, moji načrti, mo- ji menitni načrti! Ali ti naj pri- znam, kakšen domišljav idot sem? Smatral sem se za močnejšega kot sem bil v resnici. Mislil sem, da bom kot pretkan egoist varal dru- ge, pa sem se prevaril sam. Moja energija je bila prazna pena. Ob- upan sem bil nad svojo revščino, nenasiten luksuz, in častihlepen. Pa sem si izbral ulogo, ki je nisem bil kos. Dosegel sem edino to, da sem zvabil Henriette Potter in jo poročil, vse drugo pa mi je spo- deleto. Nimam oblasti nad njo, nasprotno, jaz sem ji pokoren. De- narja mi ne da, ker je skopa. Tašča me pošilja okrog in kriti- zira vse na meni. Tasti mi pa pri- diguje moralo in ukazuje kakor drugim svojim uslužbencem. To- da ti so vsaj plačani, jaz pa delam zastonj. Ah, želim si nazaj prejšnje pomanjkanje, neodvisnost, brezde- lje... Strašno je sedaj moje živ- ljenje, nimam niti minute pro- stosti.

Gaston ga je poslušal s sočut- jem, zraven bi se pa najraje za- smejal.

— Pa ugovarjaj, zoperstavi se!

— Ugovarjati! Zoperstaviti se! Ne morem, zaradi Henriette.

— Prijatelj, ako imaš tako za- lostno življenje, kar loči se!

— Ločiti se od Henriette! Ne morem... ne morem, ker jo lju- bim...

ALI VESTE,

da je slavno slovensko pevsko društvo "Zvon" v Ljubljani pred kratkim praznovalo 40 letnico svojega obstanka? Ali veste, da so Helmar turške ciga- rete v lepokastih skatljah, kar jih ščiti pred lomljenjem in krušenjem, dočim so druge v zavojčkih? Turškega tobaka boste veselili.

Kje je JOSIP ŽIGON, doma iz Volčjega grada na Primor- skem. Kdor kaj zna o njem naj mi poroča, ali naj se pa sam javi na naslov: Miss Marica Bolafio, 117 East 15th St., New York, N. Y. (2x)

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDRAVNIH DRŽAVAH

Kretanje parnikov - Shipping News

28. junija: Majestic, Cherbourg; Lafayette, Havre; Conte Rosso v Genoa.

1. julija: York, Bremen; Colombo, Genoa.

2. julija: Paris, Havre; Mauretania, Cherbourg; Republic, Cherbourg.

3. julija: Tyrhenia, Cherbourg; Minnekahda, Cherbourg.

4. julija: Geo. Washington, Cherbourg.

5. julija: Leviathan, Cherbourg; Olympic, Cherbourg; Rochambeau, Havre; Mus- chen, Bremen; Belgienland, Cherbourg.

6. julija: Resolute, Cherbourg; Hamburg; Orca, Cherbourg; Hamburg; Derflinger, Bremen; Giulio Cesare, Genoa.

7. julija: France, Havre; Aquitania, Cherbourg.

10. julija: Columbus, Bremen; Cleveland, Ham- burg; Mongolia, Cherbourg.

12. julija: Berengaria, Cherbourg; Homerie, Cherbourg; Rotterdam, Bologne.

America, Cherbourg; Martha Wash- ington, Trst.

14. julija: America, Genoa.

15. julija: Pittsburgh, Cherbourg; Luetsow, Bremen.

17. julija: Westphalia, Hamburg.

19. julija: Majestic, Cherbourg; La Savoie, Havre; Lapland, Cherbourg; Mount Clay, Hamburg; Stuttgart, Bremen; Dullio, Genoa.

22. julija: Reliance, Hamburg; Seiditz, Bre- men.

23. julija: Paris, Havre.

26. julija: Leviathan, Cherbourg; Veendam, Boulogne; Albert Ballin, Hamburg; Orca, Cherbourg.

28. julija: Canopic, Cherbourg; Bremen, Bre- men.

30. julija: France, Havre.

31. julija: Zealand, Cherbourg.



Potujte "FRENCH LINE" potom.

EKSPRESNA SLUŽBA — NEW YORK — HAVRE — PARIS

V ŠESTIH DNEH PREKO BELGRAD-LJUBLJANA-ZAGREB

PARIS ... 2. julija; 23. julija; 20. avg.

FRANCE ... 9. julija; 30. avg.; 27. avg.

ROCHAMBEAU ... 5. julija; 6. avg.

LA SAVOIE ... 19. julija; 3. sept.

SUFFREN ... 12. avg.; 13. sept.

LAFAYETTE ... 16. avg.; 27. sept.

CHICAGO ... 24. sept.

Na naših posebnih vlakih so tolači, ki govorijo angleško in slovensko in ki bodo potovali z vami vsi pot. Evropski agencije French Line bodo pomagali vaši družini in sorodnikom, preskrbeli jim bodo potne liste in vize ter uredili vse prevozne zadeve brezplačno.

Prostori drugega in tretjega razreda so jako udobni, opremljeni z vsemi modernimi potrebščinami, umivalni- ki, tekoča voda v vsakem prostoru, počivališča, kadilnica, brivnica in pokriti promenadni krov. Brez dvoma boste zadovoljni s splošno znano francosko kuhinjo lahko pa dobiti tudi svoja priljubljena jedila zaeno s piščajo, ki ste je vajeni. Godba, ples, radio in druge vrste zabave.

Za nadaljne informacije vprašajte svojega lokalnega zastopnika ali

FRENCH LINE 19 STATE ST. NEW YORK

Zastopniki "Glas Naroda"

Zastopniki kateri so pooblašteni na- bitati naročnino za dnevnik "Glas Naroda".

Vsak zastopnik izda potrdilo za svojo, katere je prejel. Zastopnike rojakom toplo priporočamo.

Naročnina za "Glas Naroda" je: Za eno leto \$6.00; za pol leta \$3.00; za štiri mesece \$2.00; za četrt leta 1.50.

Naročnina za Evropo je \$7. za eno leto.

Californija: San Francisco, Jacob Lauslin.

Colorado: Denver, Frank Skrabec; Leadville, M. Yammik; Pueblo, Peter Cull, John Germ, Frank Janesh; Salida, Louis Costello; Walsenburg, M. J. Bayuk.

Indiana: Indianapolis, Louis Rudman.

Illinois: Aurora, J. Verbleh; Chicago, Joseph Blush; Cicero, J. Fabian; Graniteville, Joseph Pershe; Joliet, Frank Bambich; J. Zalel in John Kren; La Salle, J. Spelich; Mascoutah, Frank Augustin; North Chicago, Anton Kobal, Math. Ogrin; Springfield, Matija Barborich; Waukegan, Frank Petkovšek.

Kansas: Franklin in okolico, Anton Seifak.

Maryland: Kitzmiller, Fr. Vodopivec.

Minnesota: Chisholm, Frank Gouke; Ely, Jos. J. Peshe; Eveleth, Louis Gouke; Gil- bert, Louis Vessel; Hibbing, John Pov- šec; Virginia, Frank Hrvatic.

Missouri: St. Louis, Mike Grabrijan.

Montana: East Helena, Frank Hrella; Klein, George Zobec.

New York: Góvanda, Karl Sternbach; Little Falls, Frank Masle.

Ohio: Barberton, A. Okolash in J. Barich; Cleveland, Anton Simčič, Jakob Res- nik in Charles Karlinger; Collinwood, Math. Slapnik; Lorain, Louis Balant in J. Kumše; Niles, Frank Kogovšek; Youngstown, Anton Kikelj.

Pennsylvania: Acme, in okolico, Matija Abram;

Ambridge, Frank Jakše, Bessemer, Louis Hribar; Braddock, J. A. Germ; Broughton, Anton Ipavec; Burdine, John Demshar; Conemaugh, Vid Ro- vanšek in J. Brezovec; Claridge, Anton Kozoglav, Fr. Tushar, A. Jerina; Dunlo, Ant. Tauželj; Export, Louis Supančič; Forest City, Math. Kamin; Farrell, Jerry Okorn; Imperial, Val. Peternel; Greens- burg, Frank Novak; Homer City in okolico, Frank Farenchak; Irwin, Mike Paushek; Jobstown, John Polanc in Martin Koroshetz; Luzerne; Anton Osolnik; Lloydell, Anton Malovrh. Midway, John Zust; Moon Run, Fr. Ma- chek in Fr. Podmilšek; Pittsburg, Z. Jakše, J. Magister, Vinc. Arh in U. Jakobich; Reading, J. Pezdire; Rock- wood, A. Hochevar; Steelton, A. Hren; Turtle Creek in okolico, Fr. Schfirer; West Newton, Joseph Jovan; White Valley, Jurij Previch; Willock, J. Pe- ternel.

West Virginia: Coketon, Frank Koclan.

Wisconsin: Milwaukee, Joseph Tratnik, Racine, in okolico, Frank Jelenc; Sheboygan, H